

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 06 lutego 2025 r.

DOOŚ-WDŚZOO.420.78.2021.KN.49

POSTANOWIENIE

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na podstawie art. 113 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z 27 stycznia 2025 r. o wyjaśnienie wątpliwości co do treści decyzji GDOŚ z 10 stycznia 2023 r., znak: DOOŚ-WDŚZOO.420.78.2021.KN.25,

wyjaśnia

że punkt 4.1.3.4 decyzji należy rozumieć w ten sposób, że:

1. parametry każdego z przejść dolnych dla zwierząt, zawarte w kolumnie 3.: "Wymiary minimalne B=szerokość, H=wysokość [m]", określają wymiary prostokątnej powierzchni w przekroju poprzecznym przejścia, wolnej od przeszkód i w całości dostępnej dla zwierząt;
2. w przypadku przejść dolnych dla zwierząt zintegrowanych z ciekami, wymiar: H=wysokość, mierzony jest od powierzchni półki lub strefy brzegowej wyniesionej ponad poziom wody średniej dla danego cieku, a nie od dna tego cieku.

Uzasadnienie

Decyzją z 10 stycznia 2023 r. GDOŚ, po rozpatrzeniu odwołań [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] z 8 listopada 2021 r., na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 k.p.a. oraz art. 71 ust. 2 pkt 2 i art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.), dalej u.o.o.ś., uchylił decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z 25 października 2021 r., znak: WOOS-II.420.437.2019.MBR.34, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi ekspresowej S12 na odcinku granica województwa łódzkiego – węzeł Radom Południe (bez węzła) według wariantu inwestycyjnego (W2)” w części i w tym zakresie orzekł co do istoty sprawy, a w pozostałej części utrzymał decyzję w mocy.

Pismem z 27 stycznia 2025 r. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad wniósł o wyjaśnienie wątpliwości co do treści decyzji GDOŚ z 10 stycznia 2023 r. w zakresie punktu 4.1.3.4.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

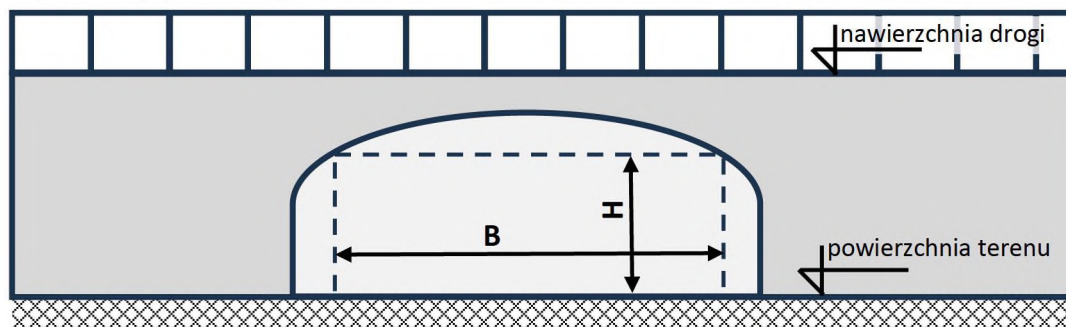
W punkcie 4.1.3.4 na str. 16-20 decyzji z 10 stycznia 2023 r. GDOŚ nałożył na inwestora obowiązek zaprojektowania i wykonania przejść dla zwierząt według wytycznych określonych w zawartej w tym punkcie tabeli. W nawiązaniu do tego punktu inwestor wniósł o wyjaśnienie następujących kwestii (str. 1-2 wniosku z 27 stycznia 2025 r.):

- czy parametry wskazane w kolumnie 3 określają przestrzeń dostępną dla zwierząt czy też szerokość i wysokość obiektów inżynierskich, którymi przeprowadzane są zwierzęta?;
- czy dla obiektów zintegrowanych z ciekim np. przejście PZMc w km 4+450 Przejście zintegrowane z ciekim dla zwierząt małych o parametrach $B > 2 \times 1\text{m}$ + ciek $H > 1,5\text{m}$ wysokość H na poziomie $> 1,5$ dotyczy przestrzeni o szerokości 1 m i wysokości 1,5m liczonej od powierzchni półki umiejscowionej obiekcie do stropu tego obiektu, czy też liczonej od dna obiektu pełniącego funkcję przejścia, czyli dna cieku;
- czy zatem wskazana w tabeli wysokość dla przejść zintegrowanych z ciekim odnosi się do przestrzeni od półki wyniesionej w obiekcie nad rzędną wody średniej do ściany przepustu?;
- czy „wymiary minimalne przejść” dla obiektów służące wyłącznie do przeprowadzenia szlaku migracji zwierząt, jak np. obiektu w km 3+450, należy rozumieć jako prostokąty wpisywane w przekrój poprzeczny obiektu, wolne od przeszkód i w całości dostępne dla zwierząt? Czy też należy rozumieć je jako wysokość i szerokość obiektu liczona do ścian i stropu obiektu niezależnie od kształtu jego przekroju poprzecznego np. w obiektach o przekroju eliptycznym?.

Wątpliwości Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dotyczą zatem kwestii, w jaki sposób należy rozumieć ustalenia co do wymiarów przejść dolnych dla zwierząt, które zostały zawarte w pkt 4.1.3.4 decyzji GDOŚ z 10 stycznia 2023 r.

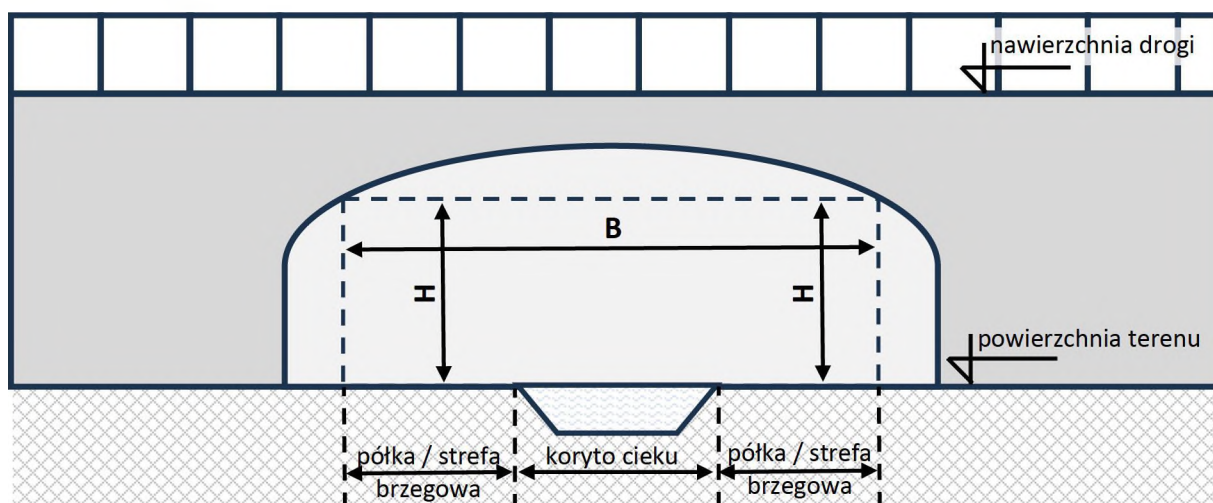
GDOŚ wskazuje, że na kwestię wymiarów danego przejścia dla zwierząt należy patrzeć w kontekście celu, dla którego przejście to jest projektowane. Przykładowo, przywołane przez inwestora przejście dla zwierząt średnich w km 3+450 budowane jest w celu: *umożliwienia przejścia ssakom wielkości sarny, dzika oraz wykorzystania przez nietoperze w czasie przelotów* (str. 16 decyzji z 10 stycznia 2023 r.). Aby cel ten został spełniony, konieczne jest zachowanie minimalnych parametrów szerokości (B) i wysokości (H) (w tym przypadku: $B \geq 6\text{ m}$, $H \geq 3\text{ m}$). Wymiary przejść, o których mowa w pkt 4.1.3.4 decyzji z 10 stycznia 2023 r., zostały określone na podstawie *Poradnika projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach* (R.T. Kurek, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa, 2011) – tabele 8, 9, 11, str. 39-45. Wymiary te powinny zostać uwzględnione przy projektowaniu przejścia w taki sposób, jak zostało to zilustrowane na przedstawionych w *Poradniku* rycinach: 20, 29, 33, 34, a także mają określać efektywną szerokość lub wysokość przejścia w strefie dostępnej dla zwierząt (por. str. 77-78, 102-103, 118 *Poradnika*). W praktyce może to oznaczać konieczność zaprojektowania danego przejścia

o parametrach konstrukcyjnych trochę większych niż podane w tabeli w pkt 4.1.3.4, aby zachować „prostokątną powierzchnię wolną od przeszkód i w całości dostępną dla zwierząt”, o wymiarach podanych w kolumnie 3. tabeli w pkt 4.1.3.4. Przykład takiej sytuacji ilustruje poniższy szkic (Rysunek 1).

Rysunek 1: Wymiary przejścia dolnego dla zwierząt (B – szerokość, H – wysokość) – widok w przekroju poprzecznym przejścia

Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku przejść dla zwierząt zintegrowanych z ciekami. Przykładowo, przywołane przez inwestora przejście dla zwierząt małych w km 4+450 budowane jest w celu: *umożliwienia przejścia ssakom wielkości lisa, zającą* (str. 16 decyzji z 10 stycznia 2023 r.). Jego minimalne wymiary: $B \geq 2 \times 1 \text{ m} + \text{ciek}$, $H \geq 1,5 \text{ m}$, oznaczają, że po obu stronach cieku płynącego przejściem pod drogą półki pokryte gruntem mają zachować szerokość $\geq 1 \text{ m}$, a wolna przestrzeń powyżej nich ma mieć wysokość $\geq 1,5 \text{ m}$. Wymiary te mają określać efektywną szerokość lub wysokość przejścia w strefie dostępnej dla zwierząt (por. str. 90 *Poradnika*). Minimalna szerokość powierzchni przekroju poprzecznego przejścia dla zwierząt obejmuje zatem całą szerokość koryta cieku wraz półkami pokrytymi gruntem lub strefami brzegowymi po obu stronach koryta, co zostało zilustrowane na poniższym szkicu (Rysunek 2). Wymiar pionowy tej powierzchni (H=wysokość) mierzony jest od powierzchni półki pokrytej gruntem lub od powierzchni strefy brzegowej danego cieku, a nie od dna tego cieku.

Rysunek 2: Wymiary przejścia dolnego dla zwierząt zintegrowanego z ciekim (B – szerokość, H – wysokość) – widok w przekroju poprzecznym przejścia

Zgodnie z art. 113 § 2 k.p.a. organ administracji, który wydał decyzję, wyjaśnia w drodze postanowienia na żądanie organu egzekucyjnego lub strony wątpliwości co do treści decyzji. W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że *wyjaśnienie wątpliwości co do treści decyzji lub postanowienia jest niezbędne wówczas, gdy są one niejednoznaczne lub dotknięte zawilością utrudniającą ustalenie sensu rozstrzygnięcia sprawy. Wyznaczone przepisem art. 113 § 2 k.p.a. pole działania organu administracji publicznej jest ograniczone wyłącznie do wyjaśnienia stronie zgłaszanych wątpliwości co do użytych w decyzji wyrażań, niejasnych sformułowań bądź zastosowanych skrótów utrudniających ustalenie sensu rozstrzygnięcia* (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 października 2021 r., sygn. akt: I GSK 532/21). Wyjaśnienie treści decyzji ma zastosowanie przede wszystkim w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie jest niejasne lub nie zostało wystarczająco precyzyjnie sformułowane. W związku z powyższym w punktach 1 i 2 niniejszego postanowienia GDOŚ wyjaśnił, w jaki sposób należy rozumieć ustalenia co do wymiarów przejść dolnych dla zwierząt, które zostały zawarte w pkt 4.1.3.4 decyzji GDOŚ z 10 stycznia 2023 r.

W związku z powyższym GDOŚ orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie

- strona niezadowolona z niniejszego postanowienia, zgodnie z art. 113 § 3 w związku z art. 127 § 3 i art. 144 k.p.a., może zwrócić się do GDOŚ, w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie kwestii wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji;
- przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie kwestii wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji strona, zgodnie z art. 127a § 1 w związku z art. 127 § 3 i art. 144 k.p.a., może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie kwestii wobec GDOŚ;
- z dniem doręczenia GDOŚ oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie kwestii wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji przez ostatnią ze stron, zgodnie art. 127a § 2 w związku z art. 127 § 3 i art. 144 k.p.a., niniejsze postanowienie staje się ostateczne i prawomocne;
- na niniejsze postanowienie, zgodnie z art. 3 § 2 pkt 2, art. 50 § 1 i art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, ze zm.), dalej p.p.s.a., służy skarga bez konieczności skorzystania z prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie kwestii wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji;
- zgodnie z art. 53 § 1 i art. 54 § 1 p.p.s.a. skargę wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem GDOŚ, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia postanowienia;
- skarżący, zgodnie z art. 230 p.p.s.a. w związku z § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad

- pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 100 zł. Skarżący, co wynika z art. 239 p.p.s.a., może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;
- skarżącemu, zgodnie z art. 243 p.p.s.a., może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

PIOTR OTAWSKI
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Jakub Jarosz – pełnomocnik Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad – ePUAP: /GDDKiA_LOD/SkrytkaESP
2. adw. [REDACTED] – pełnomocnik [REDACTED] i [REDACTED]
[REDACTED]
3. Pracownia na rzecz Wszystkich Istot – ePUAP: /PracowniaBystra/domyslna
4. pozostałe strony postępowania na podstawie art. 49 § 1 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 u.o.o.ś.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie